

לסוּמִי סִדֵּר נְשׁוּאִין מִהֲרִי"ח

ברכת המזון הגה דעת המחבר בהש"ע סי' ס"ב דעל טם יין שצריך עליו ברהמ"ז אומר גם כן עליו השבע ברטת ושכן פשוט התגהג אך הרמ"א סס כתב להתגהג מדיעות אלו להצריך ב' בוסות (היט פייט דוי הסר וברהמ"ז על טם א' ושעה ברטת חתנים על טם הב' ואח"כ בפה"ג על טם הא' ב"ש) ועיין בב"ש סס בשם פרישה דא"ל להביא הב' טסות יחד אלא לאחר ברהמ"ז קודם הברכה חתנים ומזוגי הכוס הב' ע"ש (ולזה הסכים גם כן בקרבן נתנאל על הרא"ש פרק ע"פ סס) ודעת הט"ז סס להביא הב' טסות ביחד ולומר דוי הסר על טם שמיחד לברכה חתנים כי פיוט זה שייך לברכה חתנים ואח"כ מניחו וטטל הכוס של ברהמ"ז ואחר ברהמ"ז חזר וטטל הכוס של ברכה חתנים ומברך עליו השם ברכית וס' ע"ש והנה מתגהג להביא הב' טסות ביחד ולומר פיוט דוי הסר וברהמ"ז על טם אחד והשם ברטת חתנים על הכוס הב' וכן נראה מלשון הלבוש אר"ח במנהגים בסוף הספר ע"ש.

אוצר החכמה
מח"ח 1234567

ועי' בש"ע סס שמברך גברך שהשמתה במעונו שאכלנו משל'ו והם עומים וס' והוא מדברי הגמרא ס"ק דכחצות ועיין בב"ש בשם הב"ח דכשנים ואנשים בחדר אחד אין אומרים שהשמתה במעונו דאין שמחה לסמי הקב"ה כשני הרע שלט ועיין בלבוש באר"ח בסוף המנהגים דאפשר מה שאין סבירים עכ"ל בזה כיון דעכ"ל מורגלג הגשים בין האנשים דומין עלן כקאק חוזר ואין כאן הרהור וס' ע"ש (ועיין באבודרהם הא' דאומרים שהשמתה במעונו משום דאומרים במסכת תגיגה דברקיע של מעון מלאכי שמים. אומרים שירה והוא השמתה של הקב"ה וס' ע"ש).

והנה מתגהג תחת החפה להקדים ברכת בפה"ג לברכה חתנים וברהמ"ז מקדימין הברכה חתנים לברכה בפה"ג והטעם עיין בב"ש סס ובמקנה בק"א אך יש טהגין גם גבי ברהמ"ז להקדים ברכה היין לברכה חתנים והנה אם כי כבר הפסיקא הלכתא בהש"ע סס ובד"מ כמתגיני ואחריהם משכי כמעט כל האחרונים מ"ז אין לתחות צידם ויש להם על מה שיסמכו כיון שכן הוא דעת החוספה בפרק ע"פ והרמ"ע הובא בב"ש סס (ול"ע בב"ש סס שכתב דהרמ"ע שסבן בראב"י הלא אדרבא דעת הראב"י לברך גם בחופה ברכה חתנים קודם ברכה היין עיין בד"מ סס ואפשר שטונת הב"ש שסבן בראב"י דאין חילוק בין חופה לברהמ"ז) וכן נראה לכאורה תמיד רב עתים שכתב ואלו הם 4 ברכות שמברכין כל שבעת ימי החופה בחילה אומר בורא פריה"ג וס' ע"ש וכן נראה לכאורה פשוט לישאל דהוה"ר תדומה קס"ט ע"ש ואף כי בספר אגרא דפריקא רפ"ח כתב דאפשר גם לטעם הזהר בברהמ"ז לא שייך האזי טעמא מ"ז לא כתב רק בדרך אשאר וס"ס והבית יצחק ע"ש.

ועי' במקנה בק"א דיטל אחד לברך ברהמ"ז ואח"כ יברך הברכה חתנים ואח"כ יברך המברך ברהמ"ז בש"ע על הטם שלו ועיין בב"ש בשם אגריה הרמב"ם לברכה חתנים אין להם סדר וס' ע"ש.

לכומי סדר נשואין מהרי"ח פדה

הנה איתא בש"ע סי' ס"ה מזה (ובטור איתא מזה גדולה) לשמח חתן וכלה ולרקד לפני ולוהר כלל נאה וחפידה והא' מדברי הגמרא פ"ב דכבודות ועין בטור שאיתא במדרש והוא בפדרי"א שלכך לא אכלו הכלים כפוח של איזבל לפי שהיתה תרקתה בהן לפני חתן וכלה ומי' אסור לתסחל בה פ"ט ועין בפתי"ש שם בשם ספר חר"ח חיים בתוספת ע"י דאסור ליתך במחול עם הכלה ואפילו אי' אוחז בידה מתש אלנו בהפסק ספסופות לאו שפיר עבדי' דלא אחרו כולד תרקדים עם הכלה אלא לפני הכלה וט' פ"ט וק' נהג כבוד אדוני' הגה"ק משנאווא וזללה"ה אך ראוי גדולי החזר שאלו במחול עם הכלה ע"י הפסק הטפחת ועין בב"ח סי' כ"א שכתב שבמדיניות נהגו גם הגדולים שדוד להקל בכלה וה"ט דנהג נהג וה"ט דלא נהג איסורא איתא ע"ש.

1234567

בעילת מצוה הטעם שבעילה ראשונה נקרא בעילת מצוה עין בחז' בכבודות דף ד' ועין בש"ע סי' ש"ג שאחר שחלל בחולין מברך בא"י אמה' אשר לג' אגוז בגי' וט' והוא מדברי הרא"ש פ"ק דכבודות בשם בה"ג ועין ברמ"א שם ד"א דברכה זו נריכה ט"ס אך כבר השינו ע"י צ"ח וח"מ ובי"ט פ"ט ובגוף ברכה זו נחבו גם כן דלא נהגו לברכה ברכה זו כלל אך בשם הב"ח נחבו לברכה זו שם וחלפת פ"ט.
(ועין בתנ"א שליט דהגשאל אלמנה לא יבא עליה ביאה ראשונה בשבת משום סכנה ובחשוד' טו"ד תה"צ דהמנהג דגם בחול לא יבא עליה ביאה ראשונה בלילה שנימה ע"ש).

ועין בבה"ט סי' ש"ג שם חזק דאחר בעילת מצוה עוסין סעודה וטהרים לאכול דגים ע"ש והוא מקראת דברי הפוסקים פסודת דגים עין ברמ"א ביריד שצ"א והטעם לאכילת דגים עין בש"ך שם לסיון פיר' מדגים וע"ש דא"א בסעודה זו שהשתנה במעונו ולא אשר ברא.
ועין בפתי"ש סי' דא"ס הכלה לא היתה טהורה בשעת החופה היה טהור לעשה סעודה כשהגיע ליד מבילה אפילו אחר כלות ה' ימי החופה י"ט בשם הב"ח פ"ק אפי' לברך ז' ברכות אך בשם ספר צ"ח ארבעה כ"ב דאין לסתור על הב"ח הגו' וכ"כ בשם הפת"א דז' ברכות בודאי אין לברך אך שהשתנה במשפט י"ט לומר ויש סתם לסעודה זו מדברי הוהר חר"ח קס"ח וט' ע"ש וכעת אין טהרין בסעודה זו כלל.

ז' ימי המשתה הנה איתא בש"ע פ"ד הטעם בחולת ע"ך למטה עמה שבעה ימים והא' מדברי הגמרא פ"ק דמחוסות שבעה למטה ועין בפרישה ש"ס סתם דכ"ב חלל שבעה זאת גם בשמח כח"ב ז' ימי משתה ע"ש ועין ברמ"א שם שכל שבעה ימים אסור בעשיית מלאכה ואסור ללכת יחדי בשוק.

ועין בש"ע סי' דבין בחור ששאל אלתנה או אלתן ששאל בחולה כל ז' ימים קברסין ז' ברכות אחר בריה"ח א"ס י"ט שם פנים חדשות אכל א"ס אין שם

לקומי סדר נשואין מדר"ח

פנים חדשות אין מברכין ז' ברטת רק ברכת אשר ברא ושהשמתה בפנינו ואפילו אין שם עשרה אך היינו דוקא כסועד עמו מחמת שמחת מריעות גם אחד שאיט מבני ביתו אבל אם אוכל עם בני ביתו לבדו אינו אומר שהשמתה במעוט ולא אשר ברא ע"ש ועיין ברמ"א שם די"א דאפילו לאשר ברא לחוד בעינן שני כוסות (וכן ראוי לנהוג ב"ח).

ועי' ב"ש דאם אין אומרים רק אשר ברא אין אומרים פוטי דוי האר אלא אומרים נודה לשמך ע"ש ועיין במהרי"ל דהיה אומר דוי הסר גם כלא היה אומר רק ברכת אשר ברא ע"ש אך כבר העיד גם הט"ז שם דמנהגי דאין אומרים דוי הסר כשאין אומרים רק אשר ברא לבד ע"ש.

ועיין בש"ע דשבת וי"ט הוי פנים חדשות והיינו בסעודת הלילה ושחרית אבל לא סעודה ג' והרמ"א כתב דנהגו במדינות אלו לברך ז' ברטת גם בסעודה ג' ואפשר משום דרגיל לבוא פנים חדשות וי"א מטעם דרגילין לדרוש והדרשה הוי כפנים חדשות ע"ש (ועיין ב"ח דכתב האידנא דעיקר השמחה בסעודה ועיקרי הקהל באים לסעודה לכבוד הדרשה ומרצים במתנות להחמין אחר הדרשה הוי פנים חדשות ע"ש) ועיין בפת"ש בשם הרמ"ע דסעודה ג' נמי מקרי פנים חדשות עפ"י סוד ב"ח הוזהר ע"ש וכ"כ בספר עבודת ישראל בדרושים לסוכת ע"ש.

וראה ראיתי המנהג אצל כבוד אדמו"ר הגה"ק בעל ייטב לב ובט אדמו"ר בעל קדושת יי"ט זללה"ה כשה' מברכין ז' ברטת בסעודה ג' היה שמה מנצח המצרך וגם נתנו להכלה לשחות אבל לא להחמין מטעם שעל האחין יש חיוב הבדלה ואסור לשחות קודם הבדלה משא"כ נשים אינם חייבים בהבדלה וכן המצרך יוכל לשחות במבואר בש"ע ר"ט ואף דהמג"א שם כתב דמי שאיט מאר נכל האנה וס' גבי ברכת נשואין מהרין חמיר לברך על הטוס ועיין בהגהות חממת שלמה ממאד"ק באר"ח שם שדעתו טיה שגס המצרך לא ישחה מהטוס ע"ש אך נחפזת המנהג ששחה המצרך.

וראה יש טהגין שאין אומרים דוי הסר בשבת כשמברכין ה' ברטת וע במהרי"ל מבואר שהיה אומר דוי הסר בשבת ע"ש אן מחמת שאיט רק פוטי ועיין בט"ז ס"ק ז' שם דמלדד דיט מקומות שאין אומרים אותו כלל ע"כ דעביר כמר עביר וס'.

ועיין ברמ"א אר"ח קל"א דמשמע מדבריו דז' ימי משחה נופלין ע"פ אך דעת הג"ז שם דחמין כל ז' ימי משחה אם בא לביה"ב אין נפ"א ויחנה וע"כ כל ז' ימים לא יבא לביה"ב שלא יבטל העם מלומר נפ"א ויחנה ע"ש (ועיין בב"ש אבה"ע ס"ד בשם פרישה שמתעם אחר נשחרב המנהג שאין החמין בא לביה"ב כל ז' השום דאסור ללא יחדי בשוק כמבאר ברמ"א שם ואין בגמרא שילוחו מביתו לביה"ב ובהחזרה לביתו ע"ש) והסכים לזה לדינא בספרי"ח ובשנתי"ק ואבא בבתי"ט שם וע"ש עוד בבתי"ט הא דגבי אבל